



SZERKESZTŐSÉG
és
KIADÓ HIVATAL

hová a dolgozatok
és előfizetési pénzek
küldendők:

Kolozsvár, Ref. Theologia,
2. számú lakás.

VASÁRNAP

KÉPES CSALÁDI HETI UJSÁG.

AZ ERDÉLYI EV. REF. EGYHÁZKERÜLET „EGYHÁZI ÉRTEKEZLET“-E
TÁMOGATÁSÁVAL
SZERKESZTI:
NAGY KÁROLY
REF. THEOL. TANÁR.

Megjelenik minden vasárnap egy íven.

Előfizetési ár:

Egy évre . . . 4 korona. Negyedévre . . . 1 korona.
Félévre . . . 2 korona. Egy szám ára . 10 fillér.

Előfizetési felhívás.

Lapunk, a „Vasárnap“ jelen számával pályafutásának második negyedévét kezdi meg.

Azért indította meg erdélyi egyházkerületünk „Egyházi-Értekezlet“-e, mert érezte, hogy hűveinket ez uton is közelebb kell hoznunk egymáshoz, közös gondolatokkal közös nagy célok munkálására kell tömörítenünk.

Hitünket és egyházunkat külső és belső ellenségek egyformán ostromolják. Benn a lágy meleg hitközöny, öntudatlan tengődés, hamis próféták hitegetései sorvasztják egyházunk életét, tagjai erejét; kívül „tábort járnak körülöttünk a tiszta evangélium ellenségei“, kik e világ fegyvereivel támadnak ellenünk.

A védekezés egyik fegyveréül szolgál a „Vasárnap“ is. Ápolni az evangéliumi hitet, fejleszteni egyházas buzgóságunkat, védeni szent vallásunk igazát, növelni a keresztyén felebaráti szeretetet, terjeszteni a szabadelvű, öntudatos, egészséges protestáns gondolkozást és felvilágosodást, hűveink anyagi és szellemi haladását, lelki közösségét, elősegíteni a lélekben való egységet, a közös célok munkálására való tömörülést: ez célja, melyre munkált és a melyen munkálni fog jövőre is nem lankadó kitartással.

Az evangélium szabadságúért és diadaláért küzdünk. De érezzük, hogy ez csak így érhető el,

ha az evangélium ereje betölti minden egyes embernek lelkét. Azért keressük fel az embereket otthonukban. Azért kérünk helyet a „Vasárnap“ számára a családokban.

A „Vasárnap“ minden száma egy-egy sugárt visz a Jézus Krisztus boldogító, idvezítő, örök evangéliumából.

Munkásai nem nyereségre dolgoznak. Ingyen vettük, ingyen adjuk munkánkat az evangélium és anyaszentegyházunk diadaláért. Csak életet kérünk lapunk számára. Annyi anyagi jövedelmet, a mennyi a nyomtatás költségeire kell. Edlíg még azzal sem rendelkezünk teljesen.

Bizalommal fordulunk azért egyházunk minden tagjához, lapunk minden olvasójához: támogatását ne vonja meg tőlünk, sőt lapunk terjesztése körül ismerősei körében minden lehető megtenni sziveskedjék.

Előfizetési ára ritka olcsó:

Egy egész évre 4 korona.
Egy fél évre 2 korona.
Egy negyed évre 1 korona.

Az előfizetési pénzek Nagy Károly theol. tanár czimére küldendők Kolozsvár Ref. theologiai épület.

A Tiszteletes urak készséggel fogják közvetíteni a megrendelést. Mi pedig azon leszünk, hogy olvasóink megalégedését megnyerhessük.

A „Vasárnap“ szerkesztősége
és kiadóhivatala.

A nagy kérdőjel.

Kicsoda veszi el nekünk
a követ a koporsó szájá-
ról? Márk. XVI. 3.

A kegyes asszonyok, kiket Jézus sírjához a Mester iránti ragaszkodó szeretet vezérelt, hogy lássák, tudják: mi történt a jó Mesterrel, útközben egy kérdést vetettek fel maguk között. Azt a kérdést, mely őket leginkább érdekelte, melynek megfejtését még senkitől sem hallották, pedig úgy szerették volna hallani. *Kicsoda veszi el nekünk a követ a koporsó szájáról?* Ezt kezdték egymástól. Ez volt a nagy kérdő jel, mely előtt állott.

Ezt a kérdést két gyöngé, kegyes asszony veti fel, kikről alig tudunk egyebet, minthogy *szerették a Fézust*. De, soha fontosabb kérdést, mely a halandó, véges embert inkább érdekelné, mint ez: még senki se vetett fel. A szív mélyéből, az emberi természetből fakadt fel e kérdés; azért mindnyájunkkal közös, azért általánosan emberi. A véges ember szólal itt meg, hogy tudjon valamit a véghetetlen Isten dolgairól. A porrá válandó test az, a mi kérdést intéz: vajjon lesz-e élet túl a síron is, vagy pedig a sírnál mindennek vége? Ki oldja meg e kérdést? *Ki veszi el nekünk a követ a koporsó szájáról?*

Képzelnék el csak az árván maradt tanítványoknak, a gyászba öltözött, kegyes asszonyoknak helyzetét, s tegyük a magunkévá, vajjon nem fogjuk-e természetesen találni a felvetett kérdést. Egy ember, az isten-ember jelenik meg egyszer

közöttük és elhalmozza szeretetével, jóságával. Letörli könnyeiket, begyógyítja sebeiket. Jót tesz mindenkivel: az éhezőnek ételt, a szomjuhozónak italt, a hajléktalannak hajlékot, a ruhátalannak ruhát ad. Az árvának atyja, az özvegynek pártfogója lesz.

Ez még mind kevés. Nem csupán a földi élet szükségéről gondoskodik; nem csupán a testnek nyújt eledelt: hanem a léleknek is, a mit eddig senki se táplált. S a táplálék, mit ennek nyújt, örök életnek eledele és itala.

Örök élet! Ezt kutatja, ez után sovárog a két kegyes asszony is. Ismeretlen dolog volt az örök élet reménysége az ó-testamentumban. Mint egy nagy kő, úgy nehezedett az emberi lélekre a megsemmisülés érzete. Nem volt, ki ezt a nagy, nyomasztó terhet el tudta volna tolni, azért vetik fel a kérdést: *Kicsoda veszi el nekünk a követ a koporsó szájáról?* Ők szerették a Mestert és se-hogy se tudtak megbékélni azzal a gondolattal, hogy most örökre elveszítsek. Az nem lehet, hogy a kihez annyi drága emlék fűzte: az rájok nézve többé ne létezzék. Nem, nem, annak élni kell. Ezt sejtette *hitők*. És a hit valósággá változott. Mert, *ime, oda tekintvén, látták, hogy a kő elvitetett, pedig felette igen nagy vala. Bemenvén azért a koporsóba, látának egy ifjat ülni jobb felől, ki fehér ruhába öltözött vala és monda nékik: Ne féljétek, ama názárethbeli Fézust keresitek, ki megfeszített vala; feltamadott, nincsen itt, imhol a hely, hol helyeztetett vala.*

És ezzel a kegyes asszonyokra nézve a nagy kérdés meg volt fejtve. Szívökről leesett a nagy

TARCSA

Öröklét.

*Véges ember, arasz léted,
Nem tudod, hogy meddig méred;
Mégis magad nagyra tartod:
Az Istent is megtagadod!*

*Még a műved is parányi,
Azt hiszed, hogy fenn fog állni,
Örökké tart a világon;
Diadalt ví pusztuláson!*

*Pedig semmi sem állandó;
Mindén, minden változandó;
Egy van örök, csak az Isten;
Erősödjél hát e hitben!*

*A nagy világ, a mindenség,
Fejthetetlen nagy bölcsesség,
Elmulásod mégis érzed:
Isteben van örökléted!*

H. Szántó István.

Apróságok Bethlen Kata életéből.

I. Husvétii bárány.

Az Urnak 1700-ik esztendejében, november havának 25-ik napján, nagyságos gróf Bethlen Sámuel uramat, kükölli-vármegye főispánját és az ő kedves élete párját, Nagy Borbára asszonyt, egy szép, leány gyermekkel áldotta vála meg a jó Isten. Az új szülött, kis csecsemő, minthogy éppen Katalin napján született: a keresztségben *Katalin* nevet nyert. Neve, a *bonyhai* evang. református egyház anyakönyvébe van bejegyezve.

Ha gróf Bethlen Kata véletlenül papistának születik és a papista vallásban növekedik fel, s élete azon egyház körében foly le: neve már régen a szentek nevei közé került volna. Életéről csodás történeteket regélnének; tettét követendő példaként emlegetnék; sírjához pedig kápolnát építettettek volna, s a nép, halála évfordulóján, ezrenként zarándokolna oda, hol a szent asszony nyugszik. De, mert reformátusnak született, s élete ezen egyház életével volt összeforva: nem ismeri eléggé a világ. Még mi, az ő hitsorsosai sem ismerjük jól, pedig nagyon méltó volna, hogy jobban ismerjük!

Mert, az igaz keresztyén hit, a református

kő: az aggodalomnak, az árvaságnak, a gyászak, az egyedüliségnek sulyos köve. *A Krisztus feltámadott, a Krisztus él!*

Igen. Krisztus feltámadásával a kegyes asszonyokra nézve a kérdés meg volt fejtve, de előttünk még mindig ott áll a nagy kérdőjel: *Kicsoda veszi el nekünk a követ a koporsó szájáról?* Nekik bizonyosságot nyújtott az üres sir, a hang mellyel szólítja vala: «Mária!», a beszéd, melyet tolytat velük az emmausi uton, a köszöntés, mellyel megáll közöttük: «Békesség tinéktek!», a lehelet, mellyel midőn reájuk fújt monda: «Vegyetek szent lelket!» Az ő szívékről le volt véve a nehéz a kő, szemükről a hályog, fülükről a siketség; láttak mennyei látást: a megdicsőült Krisztust, ki él; hallották hangját, mellyel szólt: «Miképpen elbocsátott engemet az Atya, aképpen én is elbocsátlak titeket: legeltessétek az én bárányaimat!»

Hát mi látjuk-e, hangját halljuk-e annak, ki feltámadott és a menyben ül az Atyának jobbán?

Ez attól függ, *hogy szeretjük-e úgy, mint a kegyes asszonyok szerették; hogy hiszünk-e benne olyan erős hittel, mint a kegyes asszonyok hittek?* Mi sem vagyunk más alkatrészből formálva, mint az evangéliumi, kegyes asszonyok: a mulandóság, a fájdalom, a gyász, az árvaság nekünk is osztályrészünk. S mégis, mi nem érezzük úgy az örök élet hitének szükségét, mint ők érezték. Őket ez a földi élet nem elégitette ki; szükségét érezték még egy más világnak. Minket pedig, a mai kor gyermekeit ez a világ egészen leköt, magához lánczol, ennek légköréből szabadulni nem tudunk,

nem is akarunk. Miért? Mert a mai kor gyermekeiben *nincs elég Krisztusi hit, nincs elég Krisztusi szeretet.* E nélkül pedig az élet csupán a testnek élete. A test és vér pedig nem örökölhetik az Isten országát, nem nyerhetik meg az örök életet. Nekünk is, mint Tamásnak, kézzel fogható, szemmel látható bizonyíték kellene, *pedig boldogok, kik nem látnak és mégis hisznek.* (Jan. XX. 29.) Azonban, bármennyire küzdjön a mai kor anyagiás, bűnbe merült embere a vallás és az anyaszentegyház ellen: eljön egykor mindenkire a nagy kérdés ideje. Meglep egy betegség, elveszted földi javaidat, csalódsz számításaidban, eltemeted szülőidet, testvéredet, gyermekeidet, reád nehezedik a rémség és elnyeléssel fenyeget a halál, — ime, röktön felmerül a kérdés előtted is: *kicsoda mozditja el a nagy követ?*

Nos, atyámfia, mit fogsz akkor tenni? Kihez folyamodol? Ön erődben hiába bízol, mert gyenge vagy; az emberek pedig elfordulnak tőled. Ekkor érzed igazán, hogy szükséged van, valami égi erőre: Látod, *emez égi erő az evangéliumban van,* amelyet eddig semmibe se vettél. Ez nyitja fel előtted az örökéletnek útját, ez ad diadalmat a halál felett. Ez fejtje meg a nagy kérdőjelt, melyre feleletet sehol se kaptál.

A titok tehát meg van fejtve. Mi már tudjuk: *kicsoda mozditja el a nagy követ. Keressük azért szüntelen a Krisztust, a ki diadalmat nyert a halál felett. Ez a husvétii evangélium.*

Siculus.

egyház iránti lángoló szeretet; a női tisztaság, az anyai hűség, a lemondás, a türelem mióta a világ fennáll, kevés nőben nyilvánult oly tökéletesen, mint Bethlen Katában.

Alig volt tizenhét éves, mikor egy katolikus főurhoz férjhez adták. A szívével még kibékült volna, de hitével sehogy sem tudott megbarátkozni. Ám azért, a szülői kényszernek engedett. De, hogy hite miatt mennyit szenvedett: csak az Isten a megmondhatója. Korai özvegység, testi fájdalmak, lelki gyötrelmek, gyermeki hálátlanság egymást váltották fel próbára tett életében. És a nő, a gyöngye asszony nem tört meg, nem esett kétségbe. Elő hite, erős akarata minden akadályon győzedelmeskedett. Így lett a női erények példányképévé. Bánatos lelkéből így szakadtak fel azok a szép imádságok, melyeknek minden szava az Isten jóságáról, az Isten kegyelméről beszél.

A Bethlen Kata vallásos buzgóságát a mai világ eszelős rajongásnak nevezné. Aldozatkésztségét örültségnek mondaná. Egyszerűségéért kinevetné. Pedig, nála a hit tiszta tudással párosult meggyőződés volt; egyszerűsége az emberi természetből folyt; áldozatkésztsége lelki jóságának vala gyümölcse.

Ennek az Isten lelkétől ihletett asszonynak az életéből, alkalomadtán, egy pár apróságot akarunk bemutatni olvasóinknak. Mindenik apró-

ság egy-egy drága gyöngy szemet fog tartalmazni melyet igen jól felhasználhatna a mai kor üres lelkű embere földi életének díszül.

A husvétii ünnepekre való tekintettel most éppen a szentelt báránycsontok csudás történetét mondjuk el.

* * *

A gróf Haller I. ászló uram házához — mert így hívták a Bethlen Kata férjét — a husvétii nagy böjtből egy barát érkezék, hogy a házi urat a szent ünnepekre előkészítse. A házi ur ámbár nem volt valami bigott lelkű katolikus, de mint illik, vallását szerette, s így a barát tanításait is hűségesen meghallgatta.

Ugyde, mert ezen házasság vegyes házasság vala: szigorúan meghagyatott volt a barátnak, hogy gondja legyen a házi asszonyra is. Hátha meg lehetne lassankint hajlítani azt a gyenge, de hitében oly erős kálvinista nyakat, mert Bethlen Kata eddig minden ostromnak ellen állott. Hajlíthatlan maradt.

A barát természetesen jól tudta ezt, éppen azért kellő tapintattal járt el tisztében. Csak úgy mellékesen, asztal mellett, hozta szóba a vallás dolgát, igyekezvén akkor a kath. vallásnak egyik vagy másik csodás oldalát feltüntetni. Ezen alkalommal éppen a szentelt tárgyak csudatevő erejéről beszélt. Többek közt azt mondá, hogy egyszer egy darabocskára szentelt bárány csont beesett

Feltámadott.

*Fölséges ünnep, fényes ünnep,
Öröm fogadjon mindenünnel!
S te ihletésed szent varázsát,
— Mint egy fehér galamb a szárnyát —
Suhantsd el sziveink fölött!
Teremtsen újjá égi szózatod:
«Az Ur feltámadott!»*

*Minden ti népek, arcotokra,
Örömtüszket gyujtsatok ma!
Az örökélet Istenének,
Hálátadó magasztos ének
Zengjen kelettől nyugotig;
S ujongva verje delet északot:
«Az Ur feltámadott!»*

*Virág mi csak nyit, kelve újra,
— Mint a feltámadás tanuja, —
Mind ott legyen, elszörva szerte,
A temetőben — s elfeledve,
A hol csak egy sir domborul!
Hadd érezzék meg ők is e napot
«Az Ur feltámadott!»*

*A fátyolt, mit síródn viselnek,
Nézzük ma győzedelmi jelnek,
S kik jártok igaz gyász ruhákba,
Boruljatok egymás nyakába*

*Ti galilei asszonyok!
Fajjal siratni nincs többé halott,
«Az Ur feltámadott!»*

*A gyász ma öröme virradjon,
Hossánna zengjen ma minden ajakon
Fürödjön a föld fény sugarba . . .
S az az összeség milljó világa,
Ha kérdő arczsáral néz felénk:
Megérte tán ez égi szózatot:
«Az Ur feltámadott!»*

*S fény gyúl ki rá egy értelemben
Végig a roppant végtelenben!
Isten nevét velünk kiáltják,
S egy nagy hálát adó imádság
Less a teremtett összeség!
Áldván, ki nekünk életet adott,
«Az Ur feltámadott!»*

*. . . Fölséges ünnep, fényes ünnep,
Öröm fogadjon mindenünnel!
S te ihletésed szent varázsát,
— Mint egy fehér galamb a szárnyát —
Suhantsd meg sziveink fölött!
Teremtsen újjá égi szózatod:
«Az Ur feltámadott!»*

Szabolcska Mihály.

egy tóba és attól a lármás békák örökre elnémultak. Bethlen Kata figyelemmel hallgatta a barát beszédét, s mikor elvégezte így szólott:

— Köszönöm, édes pater ur, hogy ilyen jó orvosságra tanított, mert már úgy meguntam hallgatni a békák éneklését ott, ama nagy tóban — kezével mutatva a kastély előtti nagy halas tóra.

Haller László ismerve feleségét, szelíden odaszól a barátnak: — Az Istenért, Atyám Uram, miért beszél kegyelmed a feleségem előtt ilyeneket? Hiszen, ha szert tehet rája, bizony megpróbálja.

De a barát még jobban bizonyította a szentelt csontok csudatevő erejét . . . Az idő telt. Mig a barát feloldozta Haller László uramat minden titkos és nyilvános bűnei alól: az alatt, künn a soha nem pihenő természet is végezte a maga dolgát. A déli, meleg szél feloldozta a mezők jég takaróját; a napsugár kicsalta a fák rügyét, a rétek fűvét. Felébredt az alvó természet. A hegyekről lesiető, haragos patakok, a levegő szárnyasai, a zöldülő bérczek és rónák hirdették, hogy itt a tavasz!

Az enyhe, nyájas tavasz elhozta keresztyén-ség magasztos ünnepét a husvétot is, hogy a mit a természet megújhodása szemeink előtt hirdet: a feltámadást, azt hirdesse a lelki világban ez a szent ünnep is: az örök életet!

Ünnepi harangszó templomba hívta az áhitatos népeket, hogy hálát adjanak Istennek az életért, melyet a halálból támasztott fel. Annak módja szerint Haller László uram is elméne az ő kedves atyjafiával, Haller Imrével a saját templomába, vitetvén magukkal egy szép husvéti báránnyt, pirosra kisütve, egy csomó kalácsot, egy nagy palaczk bort, s meg holmi apróságot, hogy a barát megszentelje. Azonképpen az ő felesége Bethlen Kata is — a cselédséggel együtt, mert ezek egynek kivételével mind reformátusok valának — a maga hitte szerint való templomba tére, vivén a kezében szép kötésű bibliáját és az énekes könyvet. Nem cifraságnak okáért, mint ma szokták, hanem a bibliát, hogy abból lelki épülést nyerjen; az énekes könyvet, hogy abból énekeljen.

A pápista templomban az isteni tisztelet nagyon rövid ideig tartott. Az egész egy kis miséből állott, mert a barát nem prédikált, hanem a helyett megszentelte az ételnemüeket. Haller László uram és kevés számú kísérete tehát, hamar visszatérének a templomból, és mivelhogy a nagy böjt alatt húst nem evének: mohó étvágygyal láttak hozzá a szentelt báránnyhoz és a szentelt borhoz. Ugyhogy, mikor a felesége haza érkezett, a szentelt bor már megtette volt hatását, mert a szentelt kalácscsal amugy labda módra hajigálóztak. A szegény barátot pedig majd meg-



... Feltámadott, ninesen itt ...
Márk. evang. XVI. R. 1-8. v.

Krisztus keresztjén . . .

*Krisztus keresztjén
Az van felírva,
Hogy az igazság
Nem vesz a sirba!
— Örvendjen a hit
Bántalom ér:
Ha szive tiszta,
Lelke fehér!*

*Krisztus keresztjén
Az van felírva,
Hogy a szeretet
Nem vesz a sirba!
— Mind e világ bár
Éltedre les:
Csak te bocsáss meg
Csak te szeress! . . .*

*Csak te bocsáss meg
A gyűlölőknek;
S oszd szét a szived
A szenvedőknek!
— Megmozdult a kő
Sirja felett . . .
Örökkévaló
A szeretet! !*

Szabolcska Mihály.

ütötte a lapos gutta, hogy a szent dolgokkal ennyire visszaélnék.

Hiába protestált, rá se ügyeltek!

Bethlen Kata ezt az ünnepi jelenetet arra használta fel, hogy udvari legényével egy darab szentelt bárány csontot elrejtetett és azt, egy alkalmas pillanatban, saját kezével bedobta a kastély előtti nagy tóba.

Este, mikor vacsoránál ültek, kérdi a barátától:

— Nos, páter ur, hát mire is jó csak a szentelt bárány csont?

— Talán csak nem próbálta meg az én édes feleségem, kérdi hirtelen Haller László uram, mert élt a gyanu perrel, hogy nem ok nélkül volt a kérdés feltéve.

— De, bizony, megpróbáltam — mondja Bethlen Kata saját kezemmel dobtam a tóba két darab szentelt bárány csontot és ime, a békákat nem némultak el!

— Ugy-e, mondtam, Atyám Uram, hogy ne beszéljen ilyen hiábavalóságot a feleségem előtt, mert én pápista ember vagyok, de még én sem hiszem az ilyen bolondságot, hát a feleségem hogyan hinné el?

A barát aztán nagyon kérte Haller Lászlót, hogy ne tőrne el ezt a csúfságot, mely rajta és szent valláson esett, de hiába, már nem lehetett segíteni. Nem is maradt többet a Bethlen Kata

A Krisztusi élet.

A Krisztussal együtt megfeszítettem. Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus. Gál. II. 20.

Ime, a husvéti evangélium. A legnagyobb, a legfenségebb győzelem: az isteniének győzelme a világ felett. Pál apostol látta a Galgothát Jeruzsálem határában a várostól északnyugatra. De neki a Galgotha már nem közönséges domb. A Galgotha ott van minden ember szívében, tanubizonyosság, hogy e földön a diadal; az igazságé, az erényé, az örök eszményeké, a szereteté — az Istené. A Galgotha mellett ott van a sir szájáról elvett nehéz kő: a halál mellett az élet. A nagy-pénteki felhő az emberi gonoszság nyomasztó hatalma; a husvét-reggeli napsugár, az isteni szeretet megelevenítő győzelme.

De hát mi történt husvétban? «Langyos szellők érintették a megdermedt földet. Meleg napsugarak ölelgették a megfagyott göröngyöket. Éneklő madárnak megzendült éneke, kopár völgynek, dombnak kinyílott virága; erdők gerliczéje, berkek pacsirtája himnuszokat küldtek fel az ég urához. Megmozdult, lüktetett a vén földnek szive és a nagy természetnek, a mindenségnek templomában felhangzott az ének: dicsőség, dicsőség! Itt e feltámadás!» Föltámadás. Ez a természeti világban a tavasz; az erkölcsi világban a megújulás. A mit az emberek nem birtak, elvették az angyalok a sir szájáról a nehéz követ s új világot

társaságában, hanem e csufos kudarcz után, gyorsan visszatére Udvarhelyre.

* * *

Mulandó, rövid földi életünknek van egy drága kincse: a *vallás*. Ez a mi tanító mesterünk, nevelőnk, mely e földön boldogságra, üdvösségre vezérel, s a földi élet végénél, az örök élet kapuját tárja fel. Azonban e tanító, nevelő mestert az emberiség nagy része még ma sem ismeri. A tiszta evangélium, melyet Jézus hirdetett, földbe rejtett kincs, mely felkeresésre vár. Mi nem mondjuk, hogy a varázs gyűrűnek, a tiszta igazságnak birtokában volnánk: de amaz evangéliumból tudjuk azt, hogy az Istenen kívül, *nincsen szent* több más senki. Ez az Isten adott nekünk diadalmat, a halál felett, az ő szent Fia Jézus Krisztus által.

A mi husvéti bárányunk tehát a Krisztus, a ki érettünk megáldoztatott. Ő benne van csupán a megtartás és a szabadításra való erő. Ez az igazságot hirdette Bethlen Kata a barátának. Hirdessük mi is, míg a mi hitünk meggyőzi a világot!

Székely Ferencz.

tártak fel az emberek előtt. A rabszolga melléből — a korbács ütések alatt kitört a jalkiáltás: nem születtem-e szabadnak? A bilincsbe vert gondolat felsikoltott: adjátok vissza szárnyamat! Az igába kényszerített nép milliói zokogták: hát mi nem vagyunk emberek? Ott állott a becsület megtépett ruhával, az erény koldusbottal, az igazság vérző arcczal, mindenik mint egy nagy és kemény kérdőjel. Lombot hajt az erdő; virágzik a jázmin; énekel a fülemile, még a esipke bokor is gyümölcsöt terem: hát a kinek van szive, mely egy végtelen világot zár magába; kinek van lelke, lelkében gondolat, mely megvizsgálja az Isten mélységeit is; kiben van eszme, mely onnan az örök magasból szállott alá, hogy oda fölemeljen; kiben van akarat, mely az egekbe tör: hát csak az ember tengődjék czéltalanul; csak az ember legyen rab; csak az ember legyen elvetett, mostoha teremtménye a Mindenhatónak? E kérdésekre felelt a husvét. Felhangzott az ének: dicsőség, dicsőség az Istennek! *Föltámadott az Úr bizonynyal.*

A Krisztussal együtt megfeszítettem. Megfeszítettem a hűnnek, meghaltam a világnak. Az a világ, mely Krisztust megfeszítette, megfeszített engem is. Annak a világnak többé tagja nem vagyok; a bűn rajtam nem uralkodik. Immár nem én, a gyenge, az Istentől elszakadt, bűnös ember, élek; de élek én a Krisztus által megváltott, ujjászületett, Isten előtt engedelmes ember, élek az Isten fiában vetett hit által, a ki szeretett engem s életét adta én érettem.

A husvét az élet győzelme a halál felett. Az élet győzelme, a mely lélek, a mely igazság. Az élet győzelme, melynek forrása az evangélium, melyet a jézusi érzélem táplál, melynek legfőbb szabálya a Jézus tökéletes szeretete. A husvét a Jézus Krisztus győzelme. Krisztusé, ki megteremtette a tiszta lelkek országát, melyben megtaláljuk azt, a mit kivüle hasztalan keresünk a földön; melyben megtaláljuk Isten gyermekeinek tökéletes nemességét, feltétlen tisztaságát, megtisztulását a világ szennytől, megtaláljuk a szabadságot, mely a léleknek szabadsága. A husvét a Krisztus győzelme, a ki először hirdette: az én országom nem e világtól való. Nem földi, elmuló birodalom; az én országom az igazságnak, békeségnek, szeretetnek örökkévaló országa.

Élek többé nem én, hanem él én bennem a Krisztus. Igen, a Krisztus él bennem, mikor hitem erős, bizalmam rendithetlen; mikor kinyújtom kezem a szerencsétlen után, mikor letörölöm a könnyeket, bekötözöm a sebeket, fölemelem az elesettet, mikor gondjaimba veszem az elhagyottat, megruházom a ruhátlant, enni adok az éhezőnek, befogadom a hajléktalant; megbocsátok az ellenem vétkezőknek Krisztusi élet a munkában a hűség, a kötelességben a lelkiismeret; Krisztusi élet szívünk vércseppje, arcunk verejtéke, melylyel megszenteljük mindennapi kenyerünket. Krisztus él bennem, midőn romlatlan szívem szeret, hevül, lelkesedik, örökkévaló javakért. Krisztus él bennem, midőn oltárt emelek az igazságnak, áldozok a szeretetnek. Krisztus él bennem,

mikor szent haragomban ostort fonok a farizeusok, a kufárok ellen, a kik árulnak mindenütt, a piacon és a templomban egyaránt. Krisztus él bennem, mikor azt mondom a kísértőnek: nem kell kenyered; a hatalmat ígérőnek: távozz tőlem sátn; mikor letépek a képmutató álarczát; mikor meggörnyedve, remegő lábakkal viszem a becsületes élet nehéz keresztjét és a Krisztus életét nyerem meg, mikor elvesztem ez életet — ő érette.

Ime, ez az élet kiált fel nagypénteken a keresztkinjai között: Én Istenem, én Istenem, miért hagyta el engem? Erről az eletről veszik el az Urnak angyalai a nehéz követ, ennek az életnek győzelmét hirdette XIX. századon keresztül a husvét.

Ez az élet örök. Mert kicsoda szakíthat el minket az Istennek szerelmétől, mely van a Jézus Krisztusban?! És az Isten nekünk adta ezt az életet, köröttünk, a mi szemeink előtt dicsőítette azt meg. Megőrizzük vagy eldobjuk magunktól?! Isten ígését, szívünk nyugalmát, hitünk szavát kövessük-e, vagy némely emberek szárnyaszegett bölcsességét?! Mező virág nélkül, erdő lomb nélkül, levegő madárdal nélkül, a föld nap és kék ég nélkül: ime, ez az emberi élet husvét nélkül; az örökélet hite nélkül Oh hadd vegyünk ünneplő ruhát e napon, hadd dobbanjon meg szívünk, keblünket áraszsa el a hála, zendüljön meg ajkunkon a magasztaló zsolozsma: *az Istennek legyen hála, ki adott nekünk diadalmat az Úr Jézus Krisztus által! Amen.*

Biró Sándor.

Hit és élet.

Ha elbomol földi házunk,
Tul a siron mást találunk.
S bár a testünk porrá lészen,
Még sem halunk meg egészen.

Van egy parányi rész bennünk
Mi isteni: ez a lelkünk.
Nem hal meg az, de eget kér,
S forrásához Istenhez tér.

Igy az örökkévalóság,
Nem üres hit, de valóság.
Mert szívünk e legszebb vágya,
Istenünknek adományja.

S ha e földön tisztán éltünk,
Menynyben leend örök éltünk.
Jézus mondja: „ne féljetek,
En élek és ti is éltek“.

Páll Károly.

Egyházi élet.

Hetvenezer korona egy ev. ref. egyháznak. *Simonyi* Dániel mérnök sz.-fehérmegyei Csősz községben meghalt e hónap 18-án déli 12 órakor. Benne a régi időknek egy puritán gondolkozású kálvinista alakja dőlt ki. 87 évet élt s e hosszú időt magános egyedüliségben, a földi élet örömeiről és kényelméről lemondva, munkában töltötte el. Még családot is elfelejtett alapítani munkássága közben. *Hetvenezer koronára tehető vagyonának általános örökösévé a csősz ev. ref. egyházat tette.* Ez összegből, bár több jótékony intézet, sőt egyes jó emberei is részesülni fognak, de ezek levonása után is 62 64 ezer koronát körül fog örökölni a csősz ev. ref. egyház. Legyen emléke áldott példája követett!

Adomány. A horvát-szalvonországi törvény az új bánovcei ág. hitv. ev. leányegyháznak 5962 korona 16 fillérsnyi összeget adományozott templomépítésre. A kormány ezen nagylelkű adománya lehetővé tette, hogy a kisdudói egyház rég óhajtott kívánsága teljesedésbe menjen.

Az első református tanítónő képezése. Debreczenben egy református tanítónő-képezde felállítását engedélyezte a miniszter és a nyilvánossági jogot is megadta, azon kikötéssel, hogy az első és második évi tanfolyamot már a legközelebbi két iskolai évben meg kell nyitani. Református leányaink, kik tanítónői pályára készültek, eddig mind az állami képezdében tanultak, ezután már a debreczeni ref. tanítónő-képezdében nyerhetnek oklevelet. Ez, felekezeti szempontból, igen hasznos intézmény lesz jövőre nézve.

Új plébánia. A róm. katolikusok püspöke, Majláth Gusztáv Károly gróf, egy új kerületi plébániát készült Kolozsvárt alakítani. A plébánia egyháza külmagyar-utcai Szent Péterről nevezett templom lesz, mely eddig tudvalevőleg a minoriták birtokát képezte. A püspök most folytatja a renddel a tárgyalásokat a templom átadása ügyében. Ime, a pápisták csinálják a parokhiális köröket s mi reformátusok még mindig húzódozunk tőle. Siessünk míg késő nem lesz!

Vegetes hírek.

A szegény halottja. Nagyon rossz társaságba keveredett Madár Imre Biharudvariba való legény. Számptalan apró csinyt követett el már társával együtt, míg most egyen rajta vesztett, s bizony az életével fizette meg az árát. Egy jó módu birtokosnál szolgált, kinek jótéteményeit azzal szolgálta meg, hogy ellopott tőle két zsák búzát. A bűnös cselekedeten azonban rajtacsipették, mielőtt a búzán tudhatott volna. Madár Imre nagyon szívére vette a dolgot s szegényében az udvaron levő kutba ugrott. Mire észrevettük már halott volt. Szegény Madár Imre, ha a 10-ik parancsot megtartotta volna, még ma is vidáman

élhetne. De, hány Madár Imre van még az országban, a ki nem tartja meg, s mégis él. Jó, hogy az ilyen életet senki sem irigyli!

Tolsztoj Leó grófot, a híres muzska író, mert az egyháztól igen szabadon merészelt írni, a moszkvai szent szinodus kirekesztette az egyházból; sőt még azt is megrendelte a papoknak, hogy halála esetén, senki se merészelje eltemetni. A nagy író felesége erre egy levelet írt a szinodusnak és azt mondja benne, hogy nem azok a hitelhagyók, kik eltévednek az igazság keresése közben, hanem azok kik az egyház élére jutván, hűtlenné lesznek a szeretet, alázatosság és könyörületesség törvényéhez és vállalkoznak a *lelki hódérok* tisztére. Tolsztoj egy cseppet sem búsul, hogy nem tagja a görög keleti egyháznak, mert — mióta megtalálta a Krisztust s az ő evangéliumát hirdeti a bibliából, a nép azóta még jobban ünnepli, sőt azt mondja: kiközösítésem napja, egyuttal legboldogabb napja volt életemnek.

Krakkóban csak nem rég végezték ki Balzer József 56-ik gyalogezredbeli közlegényt, mert meggyilkolt egy csendőrt. Előbb azonban lehúzták róla az uniformist, mert katonai embert felakasztani, a katonai törvények szerint, nem lehet. Így tehát polgári ruhába ment a másvilágra, ha ugyan az ilyen gyilkosok számára van ott hely?

Szerkesztői üzenetek.

Előfizetőinknek és lelkésztársainknak. *Lapunk jelen számmal megkezdte a második negyedévet. Ezzel lejár azok előfizetése, kik 1 koronával egy negyedévre küldték be az előfizetést. Az ilyeneket szívesen kérjük, hogy előfizetésüket megújítani siessenek. E számunkat ugyan még minden eddigi előfizetőinknek megküldtük, de a következő már csak azoknak fogjuk megküldeni, a kik az előfizetést megújították. Különösen kérjük lelkésztársainkat, hogy a «Vasárnap» ügyét felkarolni szíveskedjenek. Egyházközségeikből gyűjtsék össze az előfizetési pénzeket s lehetőleg egy összegben küldjék be a kiadóhivatalnak. A téli újságok e hónappal megszűnnek; igyekezzenek utánnuk utat törni a «Vasárnap»-nak. A nyári időben is van vasárnap délutáni pihenés, esős nap, mikor a külső munka szünetel. Ilyenkor a kártyázó társaságok helyét milyen szépen elfoglalhatná a «Vasárnap» felolvasását hallgató társaság. A kiadóhivatal a lelkészek urak kérésére és keszségére szegény emberek előfizetési díjával elvár az ősszig is. Módosabb emberek és egyházak pedig egy-egy csoport számára ingyen kiosztandó példányokat is rendelhetnének. Segítsünk egymás építésén, mert ezzel egyházunkat építjük. Lehetetlen nem éreznünk, hogy a gonosz idők ellen védekeznünk kell. Hát védekezzünk ez uton is. Mutatványszámokat — egy leveles lapon kifejezett kívánságra — megjelölt számban készséggel küldünk a lelkész urak kezébe.*